

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

7 juli 2008

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw **Marleen Vanderpoorten** –

**houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een
Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement,
wat zijn adviesopdracht en de evenwichtige vertegenwoordiging van de Raad van Bestuur betreft**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Algemeen

Het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement heeft het Vlaams Vredesinstituut belast met vier opdrachten, met name een documentaire opdracht, een onderzoeksopdracht, een voorlichtingsopdracht en een adviesopdracht. De decreetale omschrijving van de adviesopdracht mist echter precisie en heeft van in het begin aanleiding gegeven tot interpretatieproblemen. Dit voorstel van decreet strekt ertoe de opdrachten van het Vlaams Vredesinstituut en het verloop van de adviesprocedures te verduidelijken.

Bovendien wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om het principe van evenwichtige vertegenwoordiging in advies- en bestuursorganen ook toe te passen op de raad van bestuur van het Vredesinstituut.

II. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

De adviesopdracht van het Vredesinstituut, zoals vastgelegd in artikel 6, wordt grondig gewijzigd. Vanuit wetgevingstechnisch oogpunt wordt er daarom voor gekozen om het hele artikel te herformuleren.

Het Vredesinstituut heeft een algemene (artikel 6, eerste lid) en een specifieke (artikel 6, tweede lid) adviesbevoegdheid. Op grond van artikel 6, eerste lid, kan het Vlaams Parlement bij gewone meerderheid een advies vragen aan het Vredesinstituut over vredesvraagstukken in de meest ruime zin van het woord. Op grond van bepalingen inzake de raadpleging van adviesorganen in het Reglement van het Vlaams Parlement (artikel 65) kan de voorzitter van het Vlaams Parlement overigens ook zelf een advies vragen aan het Vredesinstituut. Het Vredesinstituut moet zijn advies formuleren binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van de adviesvraag (artikel 6, derde lid). Tot slot kan het Vredes-

instituut ook op eigen initiatief adviezen formuleren over alle aspecten van de vredesproblematiek.

In het oorspronkelijke decreet had het Vredesinstituut twee specifieke adviesbevoegdheden, met name de bevoegdheid om een advies uit te brengen over 'een lijst van situaties' die de minister, bevoegd voor de in-, uit- en doorvoervergunningen van wapens in zijn beleidsbrief moest opnemen, en de verplichting om bij ieder decreet houdende instemming met 'internationale akkoorden tussen Vlaanderen en zijn partnerlanden' een advies uit te brengen. De exacte draagwijdte van beide bevoegdheden is onduidelijk. Beide specifieke adviesopdrachten zijn daarom geschrapt.

Op grond van artikel 6, eerste lid, behoudt het Vlaams Parlement de mogelijkheid om een advies te vragen over verdragen die ter instemming worden voorgelegd. De verplichting om een advies te geven bij de beleidsbrief is vervangen door de verplichting om een advies uit te brengen over het jaarlijkse verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de toepassing van de Wapenhandelwet. Artikel 17 van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie legt die verslaggevingsplicht van de regering vast. Het verslag behandelt onder meer de ontwikkeling van de wapenexport, een analyse van de wereldhandel en de Europese handel in wapens, de gegevens over de Belgische uit-, in- en doorvoer, internationale en Europese initiatieven en de toepassing van de Europese gedragscode. Die verplichting om een advies te geven over dat jaarverslag biedt het Vredesinstituut de garantie dat minstens eenmaal per jaar aandacht besteed wordt aan zijn visie op het regeringsbeleid inzake wapenhandel.

De adviezen van het Vredesinstituut zijn openbaar. Het Vredesinstituut is verantwoordelijk voor de afsluiting van zijn adviezen.

Artikel 3

Punt 1° geeft gevolg aan de naamsverandering van het Arbitragehof in Grondwettelijk Hof die bij grondwetsherziening van 7 mei 2007 is ingevoerd.

In punt 2° wordt het beginsel van evenwichtige vertegenwoordiging in publieke bestuursorganen toegepast op het Vredesinstituut. Op grond van het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer

evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid mag ten hoogste twee derde van de leden van die advies- en bestuursorganen van hetzelfde geslacht zijn. Het decreet van 13 juli 2007 is niet van toepassing op de raad van bestuur van het Vlaams Vredesinstituut. Omdat de evenwichtige samenstelling van bestuursorganen een algemeen erkend beginsel is binnen de Vlaamse overheid, is het moeilijk verdedigbaar dat de raden van bestuur van de aan het parlement verbonden instellingen hier een uitzondering op vormen.

De leden van de raad van bestuur van het Vredesinstituut worden benoemd op viervoudige voordracht van (1) de fracties van het Vlaams Parlement, (2) de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), (3) een vrijwillig samenwerkingsverband van Nederlandstalige vredesorganisaties, en (4) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). De benoemde leden van de raad van bestuur coöpteren nog eens drie extra leden.

De vier voordragende instanties dragen elk bij tot de naleving van het principe van de evenwichtige vertegenwoordiging. De parlementaire fracties dragen maximaal vier leden van hetzelfde geslacht voor. Bij de andere voordrachten moet telkens minstens een man en een vrouw zijn. Voor de SERV, die vier leden voordraagt, wordt om praktische redenen een uitzondering gemaakt op de 2/3-regel.

Bij de coöptatie van de drie extra leden van de raad van bestuur dient er rekening mee gehouden te worden dat de hele raad van bestuur samengesteld is conform het principe van de evenwichtige vertegenwoordiging.

Ook bij de voordracht of coöptatie van een opvolger voor een overleden of voortijdig ontslagnemend bestuurslid dient rekening gehouden te worden met de 2/3-regel.

Artikel 4

De mandaten van de huidige bestuursleden verstrijken op 26 januari 2010. De 2/3-regel treedt in werking vanaf de algehele vernieuwing van de huidige bestuursmandaten.

Marleen VANDERPOORTEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan-gelegenheid.

Artikel 2

Artikel 6 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 6

Het Vredesinstituut formuleert op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement adviezen over vredesvraagstukken, bedoeld in artikel 2.

Het Vredesinstituut brengt advies uit aan het Vlaams Parlement over het jaarlijkse verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over de toepassing van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

Het Vredesinstituut verstrekt de adviezen binnen een termijn van dertig dagen, nadat het de adviesaanvraag, bedoeld in het eerste lid of het jaarlijkse verslag, bedoeld in het tweede lid ontvangen heeft.

De adviezen van het Vredesinstituut worden collegiaal uitgebracht volgens de procedure van de consensus. Als er geen consensus kan worden bereikt, wordt er gestemd en wordt de stemmenverhouding in het advies vermeld. Er kan een minderheidsnota aan het advies worden toegevoegd.

De adviezen van het Vredesinstituut zijn openbaar.”.

Artikel 3

In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005 en 23 juni 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §2 wordt het woord “Arbitragehof” vervangen door de woorden “Grondwettelijk Hof”;

2° de paragrafen 4 en 5 worden vervangen door de paragrafen 4 tot en met 6 die luiden als volgt:

“§4. Ten hoogste twee derde van de leden van de Raad van Bestuur mag van hetzelfde geslacht zijn.

De fracties, bedoeld in §3, eerste lid, 1°, dragen maximaal vier leden van hetzelfde geslacht voor. De kandidaten die door de fracties voorgedragen worden, mogen in totaal ten hoogste voor twee derde tot hetzelfde geslacht behoren. Indien meer dan twee derde van de kandidaten die door de fracties worden voorgedragen van hetzelfde geslacht is, moet de fractie die volgens het stelsel-D’Hondt recht heeft op de laatste kandidaat, een kandidaat voordragen van het ondervertegenwoordigde geslacht. Indien die kandidaat reeds behoort tot het ondervertegenwoordigde geslacht of indien nog steeds meer dan twee derde van de kandidaten van hetzelfde geslacht is, moet de fractie die volgens het stelsel-D’Hondt de voorlaatste kandidaat mag voordragen, een kandidaat voordragen van het ondervertegenwoordigde geslacht.

De voordrachten, bedoeld in §3, eerste lid, 2° tot en met 4°, moeten telkens leden van beide geslachten bevatten.

§5. De leden van de Raad van Bestuur worden voor de duur van vijf jaar benoemd of gecoöpteerd. Het mandaat van de leden van de Raad van Bestuur, bedoeld in §3, tweede lid, verstrijkt op dezelfde dag als dat van de andere leden van de Raad van Bestuur.

Bij de voortijdige beëindiging van een mandaat voltooit de opvolger het mandaat.

De benoeming of coöptatie van een opvolger verloopt volgens de procedure, bedoeld in §3, eerste en tweede lid, met dien verstande dat de voordracht van een opvolger waarvan de benoeming een schending zou inhouden van het beginsel van de evenwichtige vertegenwoordiging, bedoeld in §4, eerste lid, onontvankelijk is.

§6. De Raad van Bestuur wordt bijgestaan door het Wetenschappelijk Secretariaat dat multidisciplinair is samengesteld en onder leiding staat van een directeur.”.

Artikel 4

Artikel 3, 2°, treedt in werking vanaf de eerstvolgende algehele vernieuwing van de mandaten.

Marleen VANDERPOORTEN